

Godišnji izvještaj Udruge Biom za 2024.

Legenda:

Crveno – ne provodi se.
Narančasto – provodi se ali provedba ima problema.
Žuto – provodi se uz manje poteškoće.
Zeleno – provodi se prema planu ili je završeno.
Sivo – ne provodi se jer nije bilo prilike (a ne zbog poteškoća).

Ciljevi i aktivnosti	metode	postojeći projekti	izvedivost	kvartali				tim/osobe	odgovorna osoba	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ	POSTIGNUĆA	IZAZOVI	PRIJEDLOZI
				1	2	3	4						
Cilj 1: Doprinos povećanju kvalitete očuvanja vrsta u Hrvatskoj													
PTICE													
Sudjelovanje u zagovaračkim procesima pokrenutim lokalno i interno ili na BL razini na temu očuvanja ptica	Interne aktivnosti		srednja	x	x	x	x			Provođi se po planu. U fokusu 2024. bio Nature Restoration Law. Uspostavljen kontakt s nekoliko zastupnika Europskog parlamenta koji su skloni podržati naše inicijative. Uspostavljen kontakt s državnim tajnikom Vukovićem te se do kraja godine planira komunikacija prema Ministarstvu prostornog uređenja.	Institucije prema kojima se zagovara dobro prihvaćaju Biomove stavove.	MZOZT je podržao degradaciju statusa vuka u vezi čega smo im slali dopis u nadi da to neće podržati.	
	Usluge	NP Brijuni	velika	x	x	x		Sven, Dries	Dana podrška u pripremi PKK				
	Usluge	Cemex	velika		x	x	x	Budinski, Sotinac	Provedeno. Završni izvještaj do kraja godine.				
	Usluge	NP Krka	velika		x	x	x	Budinski, Sotinac, Kodžoman	Provedeno. Nastavlja se u 2025.				
	Usluge	ŠKŽ	velika				x	Sven, Ana, Ivana R, Budinski	Započelo. Nastavlja se u 2025.				
	Usluge	Sjeverni Velebit	velika		x	x		Iva Š, Sven	Provedeno po planu.				
	Usluge	Telašćica	velika		x	x		Sven, Ivana R,	Provedeno po planu. Nastavlja se u 2025				
Usluge	MČVP	srednja	x				Dubravko, Iva M, Budinski, Ivana S, Hudina	Iva M	Nismo dobili uslugu.	Morali smo započeti terenska istraživanja prije nego što je javna nabava bila gotova tako da smo uložili nešto sredstava i vremena u koordinaciju i rad. Gubitak nije značajan ali se naša uloga u lobiranju za bolju metodologiju promijenila i moram naći drugačiji pristup.			
ptice močvarice													
monitoring ptica močvarica na Neretvi	Projekt	AF5	velika	x	x	x	x	Bolek	Bolek	Monitoring ptica na području delte Neretve se i dalje prikuplja kroz usluge, edukativne projekte na području delte Neretve i uspostavljene LCGI-eve. Polaznici Biomovih edukativnih programa redovno posjećuju ušće Neretve i dojavljuju o zanimljivim nalazima.			Razmotriti nastavak kroz neki od narednih projekata vezanih uz krivolov.
International Waterbird Census (IWC)	Interna aktivnost	interna aktivnost	velika	x			x	Ante, Dominik, Ivana R	Ante	Monitoring je proveden u cijeloj Hrvatskoj u koordinaciji s HDZPP-om s brojnim volonterima i predstavnicima pojedinih Javnih ustanova.			
urbana bioraznolikost													
Praćenje ptica urbanih staništa	Interna aktivnost/projekt	interna aktivnost/ Strateški pristup suživotu vrana i građana	velika	x	x	x	x	Eduvol tim	Dominik	Odrađen monitoring kolonija gačaca u Zagrebu s volonterima - građanska znanost.			
Grad Dubrovnik - Gradimo u skladu s prirodom	projekt	Gradimo u skladu s prirodom	velika	x	x	x	x	Dubravko, Ivan, Iva Š	Zdravko	Stručna analiza i publikacija za podizanje svijesti građana i posizanje suživota ugroženih ptica Grada Dubrovnika.			
Urbana bioraznolikost u Zagrebu stalno aktualna tema	projekt	Građani za urbanu bioraznolikost	velika	x				ptičarski i PO tim	Iva Š	Promatranja ptica, sezonski savjeti za urbanu raznolikost, edukacija edukatora.	Sve češća i bolja suradnja s Gradom Zagrebom na raznolikom temama vezanim uz bioraznolikost u gradu.		
Urbana bioraznolikost u Zagrebu stalno aktualna tema	projekt	Strateški pristup suživotu vrana i građana	velika	x	x			ptičarski i PO tim	Iva Š	Izrađene smjernice Kako živjeti s vranama.		Grad Zagreb naš rad ne smatra stručnim s obzirom da smo udruga te se ima potrebu javljati znanstvenim institucijama koje nemaju po tom pitanju direktna iskustva i pristupi su im upitni. Potrebno raditi na percepciji Grada na našoj stručnosti i relevantnosti po tom pitanju.	
Urbana bioraznolikost u Zagrebu stalno aktualna tema	projekt	Urbana bioraznolikost našeg grada	velika	x	x	x	x	ptičarski i PO tim	Iva Š	Projekt će se u većoj mjeri provoditi u 2025. Provedba edukacija o vranama i održavanje promatranja ptica, wildlife tura i promatranja flore.			
ptice šumskih staništa													
Procjene veličine populacija i rasprostranjenosti	usluga		mala							Nije bilo angažmana niti su priroditne vrste			
grabljivice													
sup - provođenje monitoringa gnijezdećih kolonija	projekt	LIFE SUPport	velika	x	x			Sven, Dubravko i svi ptičari	Sven	Provedeno po planu.			
sup - telemetrija ptica iz oporavišta	Usluge i Projekt	LIFE SUPport	velika	x	x	x	x	Sven, Ivana R, Dominik	Sven	Provedeno po planu.			

sup - osiguranje hrane	projekt	LIFE SUPport	velika	x	x	x	x	Dubravko, Ivana R	Dubravko	Održana međunarodna radionica u Istri. Kontinuirano se lobira za uspostavljanje hranilišta unutar pašnjaka.	PZ Krka kao partner u projektu izlazi i zamjenjuje ga Općina Baška.
sup - networking, diseminacija rezultata, suradnje	projekt	LIFE SUPport	velika	x	x	x	x	Dubravko, Ivana R, Goran	Dubravko	Provodi se po planu. Po prvi puta oržan International Vulture Day u sklopu LIFE Supporta.	
suri orao - nastavak monitoringa i razvoj mreže pratitelja	Interne aktivnosti i Usluge		srednja	x	x	x	x	Budinski i Sven	Sven	Provedeno	
suri orao - izrada karte osjetljivosti: praćenje prilika za projekte	Interne aktivnosti i Usluge		srednja	x	x	x	x	Sven, Budinski	Sven	Prijavljen projekt na području Kvarnera.	
sova ušara - nastavak monitoringa u kontinentalnoj Hrvatskoj i Istri (i proširenje na Dalmaciju)	Interna aktivnost		velika	x	x			Dominik, Louie	Dominik	Provedeno po planu.	
suradnja s dionicima na temu rekreacijskih aktivnosti na stijenama (sivi sokol, suri orao, sova ušara)	Interna aktivnost	budući projekt	mala				x		Petra, Dubravko	Prijavljen projekt na području Kvarnera.	
ptice poljoprivrednih staništa											
Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede vezano za mjere očuvanja iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike 2021.-2027.	Interna aktivnost, Projekt		velika		x	x		Budinski, Selanec, Škunca	Hudina	Kroz pripremu projektne prijave Mosaic of LIFE uključene su aktivnosti koje bi trebale rezultirati prvom result-based mjerom u poljoprivredi koja će postati dostupna kroz SP ZPP. Također na projektu su pridruženi partneri Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva kao i Ministarstvo zaplitte okoliša i zelene tranzicije čija će uloga biti u ostvarenju ovog cilja.	Prijavljen projekt kojim će se razvijati prva u Hrvatskoj result-based mjera koja će se fokusirati na travnjačka staništa i ptice.
morske ptice											
cjevnosnice -Istraživanje kolonija, monitoring, mjere očuvanja	Projekt	LIFE TETIDE	velika	x	x	x	x	Sven, Dries, Ana, Matija	Dries	Provedeno po planu.	Rad proširen na područje St-dal županije i suradnja s JU more i krš
cjevnosnice i sredozemni galeb - proglašavanje novih morskih područja očuvanja značajnih za ptice (POP)	Projekt	LIFE Artina	velika	x	x	x	x	Dries, Ivana	Sven	Pratimo i vršimo pritisak na Ministarstvo.	Proces je zbog izbora i manjka kapaciteta Ministarstva jako spor.
morske ptice - networking, transfer, diseminacija	Projekt	LIFE TETIDE	velika	x	x	x		Dries, Sven	Dries	Sudjelovanje na Saabird Group conference, sudjelovanje na konferenciji za morska zaštićena područja u Šibeniku.	Pozitivni dojmovi s konferencije.
SISAVCI											
ris											
ris - rad s dionicima	Projekt	LIFE Lynx	velika	x				Sotinac, Budinski	Budinski	Redovan rad sa suradnicima lovcima i šumarima na području Like.	
sredozemna medvjedica											
sredozemna medvjedica - kartiranje špilja	Projekt	EAMSP2	velika			x	x	Ante	Ante, Sotinac, Budinski	Provedeno.	
sredozemna medvjedica - rad na komunikaciji s dionicima	Projekt	EAMSP2	velika	x	x	x	x	Ante	Ante, Sotinac, Budinski	Odrađeni sastanci na Ministarstvu i JU te stručnjacima na kartiranju staništa. Ugovoreno istraživanje dostupnosti prehrane s Institutom za oceanografiju u Split	
INVAZIVNE VRSTE											
Lobiranje za donošenje sveobuhvatne legistlave za uklanjanje invazivnih životinja	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Budinski, Selanec	Budinski	Nije bilo prilike	
Uklanjanje mungosa NP Mijet	Usluga	Usluga	velika			x	x	Budinski, Selanec, Ribić, Sotinac	Budinski	U provedbi.	
Cilj 2: Zaštita vrsta na preletničkom putu od negativnih utjecaja čovjeka											
ENERGETIKA											
Održavanje i poboljšanje suradnje s energetskim sektorom	Interna aktivnost, Projekt	AF5	velika	x	x			Ivana, Dries, Budinski	Ivana	Organiziran je okrugli stol na temu održivih izvora energije koji ne štete prirodi sa sudjelovanjem prestavnika različitih institucija.	Početkom 2024 planirani sastanci s BirdLifeovim stručnjacima i sekretarijatom RGI kako bismo posložili vlastite kapacitete i viziju.
Promocija Smjernica za procjenu utjecaja vjetroelektrana na ptice	Interna aktivnost		velika			x	x	Dubravko, Sven, Bolek	Bolek	Printano i distribuirano. Još se radi na engleskoj verziji	Aktivnost kroz ovu godinu promijenio nekoliko puta odgovornu osobu - Zec, pa Željka, pa Bolek. Dizajner koji nam izrađuje prijelom je u valovima neresponsivan.
Terenska istraživanja elektrostrukcije i kolizije ptica	Projekt	LIFE Support	velika	x	x	x	x	Ante, Iva M, Dubravko	Ante	Uspostavljena mreža volontera za monitoring elektrostrukcije. Analiza kretanja supova je napravljena i pokrenuti su pregovori s HEP- ODSom da se saniraju "crne točke".	
KRIVOLOV, TROVANJE I TRGOVINA PTICAMA											

Zagovaranje za bolju provedbu zakona protiv krivolova, uključujući izradu NAP protiv krivolova i jačanje kapaciteta državnih službi	Projekt	Balkan Detox LIFE, AF5, HWF	srednja	x	x	x	x	tim za krivolov, trovanje	Bolek	redovno se provode aktivnosti projekata. Dvoje predstavnika Udruge Biom je imenovano u Povjerenstvu za izradu nacionalnog akcijskog plana protiv zločina protiv prirode (NAP).	U 2024., Biom je ostvario dobru suradnju sa DIRHom i MUPom, te između te dvije institucije, koje su organizirale akcije protiv krivolova na prepelice, na ribnjacima i u delti Neretve. Provedeno je 5 radionica za policiju, čuvere prirode, lovce, šumare i ovlaštene veterinare o postupanjima u slučaju sumnje na trovanje. Na temelju obuke Wildlife Crime Academy, policijska akademija pripremila redovne seminare o kazanim djelima protiv okoliša. Provedene su 3 radionice za suce i javne odvjetnike. Dovršen je i diseminiran standardizirani protokol za koordinaciju djelovanja u slučaju nezakonite upotrebe otrova i drugih nezakonitih i kažnjivih radnji protiv divljih životinja.			
Izveštaj borbe protiv krivolova 2017.-2021. kao temelja za poslovanje paper o Biomovom stavu prema krivolovu i lovu	Interno	HWF, AF5	velika	x	x			tim za krivolov	Bolek	Izveštaj borbe protiv krivolova 2017.-2021. je napravljen u prvoj polovici 2021. godine. Izveštaj je bio temelj apela prema državnim institucijama za osnivanje radne skupine za nacionalni akcijski plan protiv protuzakonitog ubijanja ptica.	Dostavljeni podaci služe relevantnim institucijama za temelj osnivanja Povjerenstva za razvoj NAPA.			
Razvijanje partnerskih odnosa s etičnim lovcima i razvoj LCGI među lovcima	Projekt, Interna aktivnost	HWF, AF5	srednja	x	x	x	x	tim za krivolov	Bolek	Aktivnosti se oprovode po planu ali i iznad očekivanja - uspješna suradnja i komunikacija s lovcima na temu krivolova prepelice i bezolovne sačme.	U 2024. godini Biom je organizirao 3 predavanja za lovce, te izravnu suradnju sa 152 lovcu na području Kvarnera i Dalmacije. Na jednom mjestu lovačko društvo je postalo watchdog zabrane korištenje olovne sačme.			
Širenje svijesti javnosti o štetnosti krivolova i trovanja	Projekt	Balkan Detox LIFE, HWF, AF5	velika	x	x	x	x	timovi za krivolov, trovanje i komunikatori	Bolek i Marija MI	Provedena je kampanja o trovanju divljih životinja.	U 2024., Biom je organizirao javnu kampanju o trovanju divljih životinja. Kampanja je dospjela do preko 500.000 ljudi na području Kvarnera, Like i Dalmacije. U prosincu 2024. plasirat će se kampanja o svjesnoj kozumaciji mesa divljači u delti Neretve.			
Zagovarati bolju provedbu zabrane korištenja olovne sačme	Projekt	HWF, AF5	velika	x	x	x	x	Bolek, tim za krivolov i trovanje	Bolek	Udruga Biome je organizirala međunarodnu i međusektorsku radionicu o provedbi zabrane korištenja olovne sačme. Radionica je okupila 15 sudionika iz hrvatskih institucija, te 36 sudionika iz drugih zemalja Europe. Inovativnim pristupom Biom je uspio zagovarati prema institucijama u Hrvatskoj, ali u Češkoj republici.	Udruga Biome je organizirala međunarodnu i međusektorsku radionicu o provedbi zabrane korištenja olovne sačme. Radionica je okupila 15 sudionika iz hrvatskih institucija, te 36 sudionika iz drugih zemalja Europe. Inovativnim pristupom Biom je uspio zagovarati prema institucijama u Hrvatskoj, ali u Češkoj republici.	Kontrole na terenu su dalje sporadične i najčešće prolaze bez kazni.		
Monitoring krivolova (prepelice, pjevice, močvarice i grabljivice)	Projekt	HWF, AF5	velika	x	x	x	x	tim za krivolov	Bolek	uspješno koordinirani i provedeni monitoring sa značajno manjim brojem krivolova.	Pozitivan utjecaj prisutnosti na terenu - značajno manji broj zabilježenih vabilica na terenu.			
Praćenje prijava za krivolov	Projekt	HWF, AF5	srednja	x	x	x	x	tim za krivolov	Bolek	Biom uspješno prati ishod prijava za krivolov.	Zahvaljujući radu Biom, jedan Talijanski državljanin bio uhvaćen i kažnjen za krivolov prepelica sa korištenjem vabilca. Jedna osoba je privedena za krivolov na području Delte Neretve. Stalno se odgađa ročište za slučajeve krivolova i trovanja prijavljene 2020. i 2021. protiv hrvatskih državljana.	Postupci za strance idu po ubrzanom postupku, ali za domaće krivolovce jako sporo.		
Izvanredne prijave za krivolovne i povezane aktivnosti	Projekt	HWF, AF5	srednja	x	x	x	x	tim za krivolov	Bolek	Biom doprinosi otkrivanju slučajeva nezakonitog ubijanja ptica i povezivanju institucija. U 2024., Biom je sudjelovao u prijavi HDZPPP, koji je prijavio stradavanje 60 gačaca na području Baranje. Biom je iskoordinirao procesuiranje slučaja stradavanja patke njorke (kolizija), dva čelava ibisa (elektrokcija). Prijavili smo također nezakoniti let paraglajderom iznad rezervata Ušće Neretve.				
Vođenje baze podataka krivolova	Projekt	LIFE ABC, AF4	velika	x	x	x	x	tim za trovanje, IT odjel	Bolek	Baza podataka krivolova je redovno popunjavana od strane stručnih suradnika udruge Biom.				
Stvaranje baze podataka i mapiranje slučajeva trovanja u Hrvatskoj	Projekt	Balkan Detox LIFE	srednja	x	x	x	x	tim za trovanje	Marija MI	Baza na razini projekta je napravljena no baza na nacionalnoj razini još nije oformljena. Aktivnost je iskommuniciran za MZOZTom, DIRHom i MUPom, te će biti tema nacionalnog akcijskog plana. Planira se za 2025. godinu				
Prikupljanje znanja o načinima trovanja divljih životinja i njihovom utjecaju na ljudsko zdravlje	Projekt	Balkan Detox LIFE	velika	x	x	x	x	tim za trovanje	Bolek, Marija MI	U sklopu projekta Balkan Detoxa LIFE izrađena je Studija o ilegalnoj upotrebi otrova na projektnom području Balkana.	Za Hrvatsku smo prikupili podatke o trovanju pesticidima kod ljudi od 2006. do 2020. godine. Izveštaj o trovanju kod ljudi je bio uspješno medijski popraćen.			
SLUČAJNI ULOV MORSKIH PTICA - Doprinos rješavanju problema slučajnog ulova morskih ptica														
Zagovaračke aktivnosti na temu slučajnog ulova morskih ptica	Projekt		srednja			x		Dries	Dries	Kao pridruženi partner smo se uključili u prijavu projekta LIFE Pan Puffinus kroz koji se nadamo razvijati kapacitete na ovu temu			S obzirom da upitan obim problema na Jadranu promišlja se o relevantnosti ove teme i potrebe za testiranjem metoda. Veći fokus bi se dao na se propišu mjere kroz mjere očuvanja.	
Edukacije na temu slučajnog ulova morskih ptica	Projekt	LIFE Tetide	velika	x				Budinski	Budinski	Održana predavanja za ribare u Zadru.				
Cilj 3: Doprinos očuvanju vrsta i staništa u kontekstu gospodarskog razvoja i vezanih pritisa (npr. energetika, urbanizacija, turizam, i sl.)														

Jačanje kapaciteta Bioma vezano za policy kroz suradnju s BirdLifeom (BL ECA, BHDTF, ATF, MTF, Comms WG, Fundraising WG...), IMPEL-om i međunarodnim konvencijama (Bernska konvencija...)	Projekti i interna aktivnost	razni projekti, nekad interno	velika	x	x	x	x	Ivana S., Dries, Tomislav, Marija Ml, Bolek, Ivana R, Budinski	Selanec	Redovno sudjelovanje na sastancima task force-ova i randnih grupa BirdLife. Ove godine smo bili host organizacija Nature and climate Task Force-u koje je organizirao BL sekretarijat.			
Cilj 4: Doprinos očuvanju i restauraciji staništa													
Osmisliti aktivne mjere očuvanja: pašnjaci, vlažne livade, tršćaci, muljevita morska obala, lokve, kamenolomi	Projekt	Cemex - kamenolomi	velika	x	x	x	x	tim za botaniku i staništa	Tomislav H.	Na prijedlogu mjera očuvanja radilo se kroz suradnju s Cemex-om na kamenolomima ali što je mnogo važnije ove je godine izrađeno 5 projektnih prijedloga koji su prijavljeni za financiranje a u sklopu kojih bi se trebalo unaprijediti upravljanje suhim travnjacima, lokvama, te vlažnim staništima. Ukoliko projekti budu odabrani za financiranje bit će to veliki korak naprijed u bavljenju ovim temama.	Prijavljeni projekti: Preserving the Heart of the Dinaric Karst: Protecting Nature and Empowering Communities as a Path to Sustainable Management Restoring Wetlands: A Pathway to Biodiversity and Ecosystem Resilience Mosaic of LIFE - Habitat restoration, grassland birds conservation status improvement and promotion of nature based solutions through resilient mosaic mediterranean landscape InfraSETS: Infrastructuring Social-Ecological Transformations SKRA - Multidisciplinarni pristup očuvanju bioraznolikosti travnjaka Istre i Krasa modelom revitalizacije stočarstva primjenom lokalno prilagođenih pasmina	Potaknuti prethodnim uspješnim projektima javljaju se brojne ideje i mogućnosti za pokretanje suradnji koje je teško uzeti sve u obzir zbog ograničenih kapaciteta.	Strateški odabir područja i tema s kojima se bavimo gdje se mogu lakše ostvariti sinergije među timovima i projektima.
Širenje partnerske mreže na poljoprivrednike, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Agronomski fakultet, JLS i Hrvatske šume	Interne aktivnosti		velika	x	x	x	x	tim za botaniku i staništa, ali i ostali timovi	Tomislav H.	Kroz izradu projektnih prijedloga ostvarili smo suradnju i dogovorili partnerstvo s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije te smo se povezali i s novim inozemnim organizacijama.	Otvaranje novih suradnji koje nisu bile očekivane - partnerstvo s inozemnim institucijama i institutima na temama od zajedničkog interesa.	Odustanje Hrvatskih šuma od partnerstva na projektu Mosaic of LIFE.	nastavi raditi na suradnji i pokušati u budućim projektima osigurati uključivanje i Hrvatskih šuma i partnerstva kao jednog od ključnih dionika kada je riječ o upravljanju suhim travnjacima.
Sudjelovanje u zagovaračkim procesima pokrenutim lokalno i interno ili na BL razini kroz sudjelovanje na ATF-u, Radna skupina nacionalne ruralne mreže, Sudjelovanje u Odboru za praćenje programa ruralnog razvoja	Interne aktivnosti		srednja	x	x	x	x	Dubravko, Selanec, Tomislav H	Tomislav H.	Redovno sudjelovanje i rad u suradnji sa Zelenim forumom.			
Promocija kontroliranog paljenje kao zakonski i društveno prihvatljive prakse održavanja travnjaka	Interne aktivnosti		velika		x	x		tim za botaniku i staništa	Tomislav H.	Ostvarena suradnja s Javnom vatrogasnom postrojbom Splitsko-dalmatinske županije koja je dio partnerstva na projektu Mosaic of LIFE koji se trenutno nalazi u fazi evaluacije.	Nadogradnja i formalizacija suradnje svatogasnom zajednicom.		Raditi na jačanju nacionalnih kapaciteta za razumijevanje metode i njene koristi za travnjake ali i kao protupožarne metode.
Širenje područja na kojemu se provodi restauracija travnjaka	Interne aktivnosti		velika		x	x		tim za botaniku i staništa	Tomislav H.	Kroz prijavu novih projektnih prijedloga nastavilo se raditi na širenju restauracijskih aktivnosti i u nova područja te su ostvarene suradnje s JU More i krš, JU Priroda Šibensko-kninske županije te JU NP Krka.	Replikacija projektnih aktivnosti s projekta Dinara back to LIFE na nova područja.	Održavanje kontakta s lokalnim dionicima, prvenstveno stočarima, kada nema projekta kroz koji se ostvaruje suradnja. Srećom imamo druge projekte kroz koje se uspijeva održati kontakt.	
Širenje restauracijskih aktivnosti i na vlažne travnjake	Interne aktivnosti		velika		x	x		tim za botaniku i staništa	Tomislav H.	U projektnim prijavama Mosaic of LIFE i Restoring Wetlands: A Pathway to Biodiversity and Ecosystem Resilience uspjeli smo osim suhim travnjaka pokriti i temu vlažnih travnjaka koji su kroz prizmu stočarstva izravno povezane s otvorenim staništima koja se održavaju košnjom ili napasivanjem.	Prijavljen veliki projekt u partnerstvu s JU PP Vransko jezero čime se nastavlja dugogodišnja suradnja na malim projektima i aktivnostima.		
Botanička istraživanja i monitorinzi	Usluga	Monitoring stanišnih tipova u Natura 2000 području HR2000635 Gacko polje i HR2000879 Lapačko polje	velika		x	x	x	Tomislav H. i Luka	Tomislav H.	provedeno po planu			
Botanička istraživanja i monitorinzi	Usluga	Kartiranje cijlnog stanišnog tipa Planinske i borealne vrištine (4060) na području NP Sjeverni Velebit	velika		x	x	x	Tomislav H. i Luka	Tomislav H.	provedeno po planu			
Botanička istraživanja i monitorinzi	Usluga	Izrada nove karte staništa PP Vransko jezero	velika		x	x	x	Tomislav H. i Luka	Tomislav H.	provedeno po planu			

Restauracija lokvi i bunara na Dinari, Učki, Velebitu, Biokovu	Projekt	DIMFE	velika	x	x	x	x	Tomislav H., Selanec, Luka, Budinski, Tomislav S	Luka	Unatoč izazovima s nabavom gline za osiguravanje nepropusnosti lokve nakon gotovo godinu dana uspjeli smo nabaviti glinu i završiti obnovu lokava na Dinari, Učki i Biokovu.	Razriješana velika prepreka u obnovi lokvi nakon što je uspostavljena suradnja s glinokopom iz kojeg se može nabaviti dostatna količina gline za provedbu obnove.	Izazovi u komunikacijskom pogodu oko obnova koje prvotno nisu bile potpuno uspješne zbog nemogućnosti osiguravanja dostatnih količina gline, zbog čega je cijeli projekt bio izvršavan nedobronamjernim komentarima od strane jednog bivšeg suradnika kojima je cilj bio diskreditirati Biom kao relevantnog dionika u ovakvim restauracijskim projektima.	Transparentnije komunicirati uspjehe i neuspjehe te osigurati da i privremeno neuspješne aktivnosti posluže kao platforma za edukaciju i osvještavanje izazova s kojima se prilikom provedbe restauracijskih aktivnosti možemo susresti.	
Prašume	Projekt	Forest beyond Borders	velika	x	x	x	x	Tomislav H, Luka, Budinski	Tomislav H.	Projekt se s krajem godine privodi kraju. Kroz obilaskne terena radi provjere situacije na potencijalnim lokacijama prašumskih ili dobro razvijenih sastojina starih šuma u kojima je vidljivo minimalno gospodarenje stvorene su prilike za zagovaranje proglašenja novih područja koja bi mogla ući u strogu zaštitu čime bi se doprinjelo ostvarivanju cilja Hrvatske da do kraja 2030. 10% površine bude u strogoj zaštiti.	Projektno partnerstvo zainteresirano za nastavak suradnje i u 2025. se planira priprema novog projekta.	Nedovoljno razrađen projektni zadatak koji smo dobili uzrokovao je zastoje u provedbi aktivnosti što je u bitnome pozitivno promijenjeno nakon dolaska nove osobe zadužene za provedbu projekta kod koordinarata odnosno fondacije EuroNatur.		
Planiranje novog projekta za nastavak Dinare back to LIFE (Mosaic of LIFE)	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	tim za botaniku i staništa	Tomislav H.	Ove godine uspjeli smo okupiti ključne partnere i razraditi projektnu prijavu za projekt Mosaic of LIFE koji predstavlja logični nastavak projekta Dinara back to LIFE uz čirenej na nova područja i u nove suradnje.				
Planiranje novog projekta restauracije staništa na području položenih obala SZ Dalmacije, otoka Paga i Vranskog jezera	Interna aktivnost		velika			x		tim za botaniku i staništa	Tomislav H.	Projektni prijedlog ovog projekta bio je uvelike razrađen već prošle godine te je ove godine dodatno razrađen i prijavljen.				
Cilj 5: Doprinos povećanju kvalitete upravljanja zaštićenim područjima														
Sudjelovanje u zagovaračkim procesima pokrenutim lokalno i interno ili na BL razini na temu zaštićenih područja	Interne aktivnosti		srednja	x	x	x	x	voditelji programa	Selanec	Sudjelovanje na biogeografskom seminaru u Francuskoj na temu zaštićenih područja na moru. Lobiranje za uspostavu Natura područja na moru za ptice.		Spor proces dezinacije zaštićenih područja	lako je naš izravni utjecaj možda minimalan, pomaganjem i sudjelovanjem u koalicijskim naporima oko očuvanja pojedinih zaštićenih područja moguće je osigurati prevagu u ključnim trenucima za spašavanje određenih ugroženih zaštićenih područja.	
IMPORTANT BIRD AREAS (IBA)														
Koordiniranje mreže IBA u Hrvatskoj (prikupljanje podataka od strane Bioma i u suradnji s LCG-ovima te izvješćivanje prema BirdLife-u)	interna aktivnost		velika	x			x	Sven, Iva M	Dries	Revidiranje 5 područja je u tijeku. Radimo u koordinaciji s Ministarstvom koji rade na istim područjima na POPovima.				
Nadopuna IBA u Hrvatskoj (terensko prikupljanje podataka, te proglašenje IBA/POP)	interna aktivnost	LIFE Artina	mala	x	x			Sven, Iva M	Dries	Razrade potencijalnih suradnji i projekta s NP Brijuni u tijeku.				
PROGLAŠAVANJE I REVIZIJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA														
Sudjelovanje u procesima proglašavanja novih zaštićenih područja i revizijama postojećih zbog unaprijeđenja očuvanja vrsta i staništa	interna aktivnost		srednja		x			voditelji programa i viši stručni suradnici	Selanec	Vršimo pritisak na Ministarstvo zbog Natura područja za morske ptice. Osim toga, nije bilo prilike za angažiranje s obzirom da je proces Biodiversity pledge-eva (30x30) zastao.				
Cilj 6: Unaprijeđenje propisa, postupaka i praksi vezanih za zaštitu prirode														
ZAKONODAVSTVO I STRATEŠKI DOKUMENTI														
Praćenje i analiza postojećeg pravnog i strateškog okvira za zaštitu prirode te predlaganje novih zakonodavnih rješenja (uključivanje u postupak donošenja tih dokumenata prije javne rasprave/Savjetovanja kroz radna tijela i zagovaranje)	Interna aktivnost		mala	x	x	x	x	Tomislav H, Škunca, Budinski	Selanec	Davali komentare kroz e- savjetovanja i sudjelovali u radu nekoliko radnih skupina i odbora	Sudjelovali u lobiranju za izmjene Pravilnika o uređenju šuma kako bi se olakšala restauracija travnjaka, davali komentare na izmjenu Strateškog plana zajedničke poljoprivredne politike kako bi se unaprijedili dijelovi vezani uz očuvanje bioraznolikosti, Sudjelujemo u Odboru za praćenje SP ZPP i još uvijek u Odboru za praćenje PRR, Sudjelovali u radu radne skupine za izradu evaluacijskog plana i plana monitoringa provedbe SPZPP s ciljem unaprijeđenja očuvanja bioraznolikosti.			
Praćenje donošenja i sudjelovanje u kreiranju zakonodavstva i strateških dokumenata vezanih za zaštitu prirode (nacionalno (kroz eSavjetovanje) i EU (uz pomoć BirdLifea))	interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Dubravko, Sven, Selanec, Tomislav H i dr.	Selanec	Komentiranje svih relevantnih nacionalnih Zakona i pravilnika koji s bili na savjetovanju u koordinaciji sa Zelenim Forumom ili samostalno. Unutar mogućnosti praćenje kampanja BirdLife-a na temu Uredbe o obnovi prirode, derogacije za vuka, pesticida..		Manjak kapaciteta. Taj dio posla je nešto što dolazi neplanirano i što I zahtjeva puno vremena zbog manjka iskustva.		
Promicanje transparentnosti rada javne uprave (pravo na pristup informacijama i dr.)	interna aktivnost		velika	x	x				Selanec	Radi se u sinergiji sa Zelenim forumom u ulozi sekretarjata.		Nedostatak kapaciteta.	Raditi unutar mogućnosti postojećeg projekata i kroz suradnju sa Zelenim Forumom.	

Mobiliziranje stručne i druge javnosti u svrhu kreiranja zakonodavstva i strateških dokumenata vezanih za zaštitu prirode (stvaranje pritiska, lobiranje i zagovaranje)	interna aktivnost		srednja	x	x																		
Koordinacija rada Tajništva Zelenog foruma s naglaskom na javnozagovačačke aktivnosti	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x		Iva Š., Goran, Morana	Selanec	Koordinacija u sklopu Zelenog foruma oko ključnih zagovačačkih aktivnosti.			Zapošljavanjem nove članice tima kojoj je u opisu posla i sudjelovanje u koordinaciji Zelenog foruma bitno se popravila situacija te smo napokon bez većih problema bili u mogućnosti provoditi sve potrebne aktivnosti vezane uz koordinaciju rada Zelenog foruma									
Sudjelovanje u zagovačačkim procesima na temu organizacija civilnog društva (OCD)	Interne aktivnosti		velika	x	x	x	x		Selanec, Morana, Iva Š.	Selanec	Redovno sudjelovanje u aktivnostima Zelenog foruma na temu zagovaranja za OCDove.									Nakon Željkinog odlaska se prepušta drugim iskusnim organizacijama unutar ZF da vode a Biom će aktivno pratiti i podržati.			
OKOLIŠNI POSTUPCI																							
Komentiranje i sudjelovanje u okolišnim postupcima (OPEM, PUO i SPUO)	interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	srednja	x	x	x	x		svi voditelji	Budinski	Okolišni postupci se prate i na nekoliko njih smo sudjelovali, fokus je sada stavljen na činjenicu garancija ex post studija koje smatramo neprihvatljivim.										Manjak kapaciteta. Ex post studije koje se sada rade nas jako zabrinjavaju te tražimo način da ih osporimo. Oko toga će biti puno posla te se nadamo imati podršku Zelene akcije.		
Osiguranje zakonitosti okolišnih postupaka kroz pravne instrumente (tužbe, prilžbe Europskoj komisiji)	interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	srednja	x	x	x	x		svi voditelji	Selanec	Praćenje stanja pritužbe EK prema RH vezano za vjetroelektrane. S obzirom da je to rezultiralo izradom ex-post studije, stavljamo fokus na to da njih osporimo.											Manjak kapaciteta.	
Cilj 7: Jačanje postojećih udruga i volontera za zaštitu prirode u Hrvatskoj i regiji radi povećanja kvalitete rada																							
VOLONTERI																							
Provedba volonterskih programa (internih i vanjskih)	Interna aktivnost i Projekti	Life SUPport, HWF, Učka, interna aktivnost	velika	x	x	x	x		PO tim, svi iz organizacije	Marija B., Dominik	Uspješno provedeni planirani kampovi i volonterske akcije. Rad na unapređenju i razvijeni te provedeni novi programi.			Uspostavljene nove volonterske aktivnosti - monitoring kolizije ptica sa staklenim površinama te monitoring pčelarica, nanovo uspostavljene monitoring ilegalne prodaje ptica na tržnicama te monitoring surug orla.									
Uključivanje dugoročnih volontera i praktikanata u rad (ESS, lokalni, praktikanti)	Projekt i interna aktivnost	ESS	velika	x	x	x	x		Marija i Dina koordiniraju, svi iz organizacije	Marija B., Dina	ESS program (4 dugoročnih volontera) se provodi uz manje izazove i priprema za iduću godinu. U 2024. nismo imali prijava za stručnu praksu.			Koordinacija ESS projekata se dvaput mijenjala zbog izmjene zaposlenika, zbog čega je dolazilo do manjih izazova u provedbi.									
Jačanje unutarnjih kapaciteta za upravljanje volonterima i praktikantima (edukacija koordinatora volontera, baza volontera, protokol)	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x		Eduvol tim	Iva Š.	Redovito sudjelovanje na dostupnim edukacijama i razmjenama iskustva.												
Grupa mladih Bioma	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x		Eduvol tim	Marija B.	Grupa mladih uključuje nove aktivne članove, provodi aktivnosti, sudjeluje u događanjima i održava redovne sastanke.			Grupa mladih provela svoj prvi samostalan projekt, organizirala edukativnu radionicu i napisala novi mali projekt.								Smrtni slučaj unutar grupe	
Jačanje vanjskih kapaciteta kroz prijenos znanja i iskustava (stručna znanja, upravljanje volonterima, NFE, vidljivost)	Projekt	AF4	velika	x	x	x	x		Svi	Iva Š.	Redovito sudjelovanje na događanjima i održavanje predavanja za zainteresirane javne ustanove i udruge.											Manjak kapaciteta.	
ČLANOVI I MALI DONATORI																							
Osmišljavanje sadržaja i provedba aktivnosti za članove (postojeći članovi)	Interna aktivnost, projekt	Sigrid, Nac. Zaklada, HWF	velika	x	x	x	x		PO tim, podrška ostalih zaposlenika	Paula, Dina	Organizirana sva planirana događanja.			Uspješno organizirana proslava 18. rođendana Bioma.								Slab odziv članova na pojedine aktivnosti.	Fokus na organizaciju aktivnosti koje su se do sada pokazale najpopularnijim.
Rad na povećanju članstva (novi članovi)	Interna aktivnost, projekt	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x	x	x		PO tim	Paula, Dina	Provedena komunikacijska kampanja za privlačenje članova, kontinuiran rad na komunikaciji mogućnosti učlanjavanja.											Komunikacijska kampanja za promociju učlanjavanja imala slab odziv. Zastoji u implementaciji tehničke podrške (CiviCRM) i prebacivanje odgovornosti rada s članovima na novu osobu otežale rad na privlačenju novih članova.	
Administracija vezana uz članstvo (komunikacija s članovima, plaćanje članarina, članske iskaznice)	Interna aktivnost	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x	x	x		Paula, Dina, administratori	Paula, Dina	Kontinuirano se odvija.			Implementiran CiviCRM, veći dio baze unesen u sustav.								Pojedini poslani članski paketi nisu stizali na određite - izazov s Hrvatskom poštom. Manji izazovi uslijed prebacivanja sa starog na novi (CiviCRM) sustav praćenja.	
Izrada Strategije za članove	Projekt	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x				Zdravko, Iva Š., Paula	Paula	Strategija za članove izrađena.			Proces je otišao jako široko i izgubio se fokus na odgovoriti na ključna pitanja.								Podrška osoba s iskustvom u facilitiranju procesa.	
Prikupljanje nenamjenskih sredstava od individualnih donatora	Projekt	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x	x	x		PO tim, fundraising tim	Paula, Melani	Provedena ljetna kampanja i u tijeku zimka kampanja.			Kampanjama ostvarena dobra vidljivost i prepoznatost Bioma kao organizacije koja doprinosi očuvanju prirode i koju se može u radu podržati donacijama; povećan interes poslovnog sektora za doniranje.								Nizak iznos prikupljenih donacija od individualnih donatora. Nemogućnost uključivanja stranih donatora zbog nemogućnosti implementacije engleske verzije donacijske stranice.	Fokus na postizanje vidljivosti putem kampanja. Dovođenje radova na web stranici.
Cilj 8: Povećanje svijesti i uključivanje javnosti u pitanja zaštite prirode																							
KOMUNIKACIJA																							
Plasiranje strateški važnih sadržaja vezanih za zaštitu prirode na internim i vanjskim kanalima komunikacije	Interna aktivnost i Projekti	svi projekti	velika	x	x	x	x		komunikacijski tim, svi u organizaciji	Goran, Melani	Provodi se po planu.												
Komunikacija Biomovih i Birdlife stavova i policy kampanja u Hrvatskoj	Interna aktivnost i Projekt	LIFE ABC, MedBycatch i drugi projekti	velika	x	x	x	x		komunikacijski tim, svi u organizaciji	Goran	Provođen prijenos i prilagodba relevantnih kampanja i informacija, s posebnim fokusom na teme EU parlamentarnih izbora te Nature Restoration Law.												Manjak kapaciteta.

POPULARIZACIJA I PROMOCIJA SADRŽAJA VEZANIH UZ ZAŠTITU PRIRODE													
Popularizacija i promocija sadržaja vezanih uz zaštitu prirode (kampovi, promatranja ptica, predavanja, vodiči)	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	PO tim, svi iz organizacije	Goran, Melani	Svi sadržaji su redovito i po planu promovirani i objavljeni.			
EDUKACIJA													
Razvoj i provedba edukativnih programa (razvoj novih i unapređenje postojećih)	Interna aktivnost, Projekti i usluge	LIFE SUPport, HWF, AF5, DIMFE, Građani za urbanu bioraznolikost	velika	x	x	x	x	PO tim	Marija	Svi edukativni programi su provedeni po planu.	Izrađena i testirana tri nova edukativna programa; na temu supova, zločina protiv prirode te očuvanja lokvi.	Velika potražnja za edukacijama u školama i vrtićima.	
Razvoj edukativnih materijala	Interna aktivnost i Projekti	Gradimo u skladu s prirodom, Građani za urbanu bioraznolikost, Strateški pristup suživotu vrana i građana	srednja	x	x	x	x	PO tim	Marija, Zdravko	Svi edukativni materijali predviđeni projektima su razvijani i publicirani po planu.		Nedostatak vremena za distribuciju.	Tijekom 2024. dodatno distribuirati promotivne materijale.
Edukacija edukatora	projekt	Grad Zagreb	velika				x	Public outreach tim	Iva Š	Proveden nastavak radionice za edukatore u Zagrebu.			
BirdID	projekt	HWF, sufinanciranje Sveučilita Nord	velika	x	x	x	x	Iva Š., Bolek	Iva Š	Organizirano završno događanje nacionalnog BirdID programa provedenog u 2023. Uspješno manji proveden BirdID program na Neretvi.	Iznimno velika prolaznost sudionika na ispitima. Rad o efikasnosti metodologije treninga publiciran u časopisu Journal of Biological Education.		
Cilj 9: Podrška korištenju i razvoj informacijske tehnologije u svrhu zaštite prirode													
Računalni sustav, WEB i oprema - pomoć, podrška i nabava	Interna aktivnost, Projekti		velika	x	x	x	x	Iva M	Iva M	Računalni sustav je funkcionirao bez većih smetnji, a otklanjanje kvarova i pružanje podrške su se odvijali redovito prema zahtjevima. Web je bio u lošem stanju te je u tijeku rekonstrukcija.		Manjak kapaciteta.	Tijekom 2024. razmotriti dodatne mogućnosti reorganizacije i IT podrške.
Podizanje internih kapaciteta za korištenje IT rješenja u zaštiti prirode	Interna aktivnost i Projekti		velika	x	x	x	x	Luka, Matija	Iva M	Fokus je stavljen na jačanje kapaciteta	Potrebna veća ulaganja (prvenstveno vremenska) za podizanje kapaciteta za modeliranje i statistiku.		Rad na povećanju kapaciteta. U sklopu offshore sensitivity mappinga se planira angažman mentora.
Obrada i pohrana podataka kao podrška drugim aktivnostima	Projekti	svi stručni projekti	velika	x	x	x	x	Iva M, Luka, Matija	Iva M	Uz podršku vanjskih suradnika ali uz velike izazove su provedene sve analize.		Manjak kapaciteta.	Rad na povećanju kapaciteta.